

hvg könyvek
junior

MINDEN, AMI FURCSA A FÖLDÖN

Penguin
Random
House

A fordítás alapja:
What's Weird on Earth
First published in Great Britain in 2018

Copyright © 2018 Dorling Kindersley Limited
A Penguin Random House Company

Fordította © Nagy Györgyi Eszter, 2019

Szerkesztette: Gáspár Katalin

HVG Könyvek, Budapest, 2019
Kiadóvezető: Budaházy Árpád
Felelős szerkesztő: Tulics Mónika

www.hvgkonyvek.hu

ISBN 978-963-304-838-2

Minden jog fenntartva. Jelen könyvet vagy annak részleteit tilos reprodukálni, adatrendszerben tárolni, bármely formában vagy eszközzel – elektronikus, fényképezési úton vagy más módon – a kiadó engedélye nélkül közölni.

Kiadja a HVG Kiadó Zrt., az 1795-ben alapított
Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülésének tagja.
Felelős kiadó: Szauer Péter

Nyomdai előkészítés: HVG Press Kft.
Felelős vezető: Tóth Péter

Nyomás: TBB, Szlovákia

A WORLD OF IDEAS:
SEE ALL THERE IS TO KNOW

www.dk.com

Tartalom

Természet

Csodás természet	6
A természet szobrai	8
Vad időjárás	10
Villámcsapások	12
Romboló vulkánkitörés	14
Égből hulló állatok	16
A víz ezer arca	18
Sodródó gumikacsák	20
Az álcázás mesterei	22
Alkalmazkodó állatok	24
Világító lények	26
Állati viselkedés	28
Kannibál állatok	30
Rajzás	32
Szigetlakó állatok	34
Egyedi fák	36
Furcsa növények	38
Bizarr gombák	40

Csókvirág

Természetfeletti

Kísértetjárta helyek	44
Rejtélyes szörnyek	46
Ufóészlelések	48
Rémes átkok	50
Bermuda- háromszög	52
Szerencsét hozó tárgyak	54
Tréfás átverések	56
Óriási tévedések	58

Denevér-
szárnyú gyík

Jeti

Helyszínek

Tiltott zónák	62
Turistacélpontok	64
Lenyűgöző építészet	66
Bizarr épületek	68
Különleges hidak	70
Öröklángok	72
Víz alatti városok	74
Labirintusok	76
Mesés helyszínek	78
Különös földrajz	80
Ha elolvad a jég...	82
Az óceánfenék	84
A Föld közép-pontján át	86
A szuperkontinens országai	88
A Föld jövője	90

Mejtani Teamúzeum

Emberek

A világ gyermekei	94
A túlélés bajnokai	96
Mérgező csemegék	98
Különleges ételek	100
Meglepő állások	102
Furcsa fesztiválok	104
Bizarr sportok	106
Veszélyes utak	108
Különös törvények	110
Őrült múzeumok	112
Különleges iskolák	114
Érdekes szobrok	116
Szokatlan hangszerek	118
Száz éven felüliek	120

Nyüves sajt

Történelem

Hatalmas kőszobrok	124
Szellemvárosok	126
Fura háborúk	128
Korok divatja	130
Különös gyógymódok	132
Történelmi rejtélyek	134

Egészséges haj

Érdekes tények

Észak- és Közép-Amerika	138
Dél-Amerika	140
Afrika	142
Európa	144
Ázsia	146
Ausztrálázsia és Óceánia	148
A nevek eredete	150
Gesztusok	152
E világon túl	154
Név- és tárgymutató	156
Köszönetnyilvánítás	160

Bulgáriában és Albánia déli részén a fej jobbra-balra mozgatása azt jelenti, hogy „igen”.

Természet

Fénylő barlangok

Az új-zélandi Waitomo-barlang-rendszerben világító férgek (valójában szúnyoglárvák) élnek. Ragacsos szálakat szőnek, és kékes fényt kibocsátva magukhoz csalják a táplálékul szolgáló rovarokat.

Fly-gejzír

Nevada, USA

Ezek az algával borított gejzirkúpok akkor keletkeztek, amikor olajfúrás közben vízre bukkantak.

Kővé változtató forrás

Yorkshire, Anglia

A forrás vizébe helyezett tárgyak a magas ásványianyag-tartalom miatt megkövülnek.

Csilingelő sziklák parkja

Pennsylvania, USA

A területen található kövek csilingelő hangot hallatnak, ha kalapáccsal megütik őket.

Kristálybarlang

Naica, Mexikó

Hatalmas, akár 10 méter hosszú kristályok találhatóak a barlang mélyén.

Forró folyó

Az Amazonas közép-perui vidéke

Az Amazonas e szakaszán a folyó hőmérséklete eléri a 93 °C-ot – ha egy állat beleesik, az bizony megfő.

Sarki fény

A sarkvidékek éjjeli égboltján színpompás fényjelenség látható, amelyet a Napból érkező töltött részecskék gerjesztenek, amikor összeütköznek a Föld légkörével.

Salar de Uyuni

Bolívia

Ez a világ legnagyobb sósvívataga (10 582 km²).

Tündércörök

Namib-sivatag, Namíbia

A sivatagban mindenhol megtalálható rengeteg, szabályos kör alakú, vörös folt feltehetően a természetes műve.

3–5 hónap alatt egy plüssmackó is **kővé válik** az angliai Yorkshire-ben található **forrásban**.

Movila-barlang

Konstanca megye, Románia
Különös élőlények népesítik
be ezt a mérgező gázokkal
teli barlangot.

Holt-tenger

Izrael-Jordánia
Annyira magas a tó vízének
sótartalma, hogy a fürdőzők
maguktól is a felszínen
lebegnek.

Kawah Ijen vulkán

Jáva, Indonézia
A vulkán krátertavában
ásványi anyagok
oldódtak fel, és ez élénk
türkizkéké teszi a vizet.

Kénes tavak

Danakil-mélyföld,
Etiópia
A Föld e legmelegebb vidékén,
a bugyborékoló hőforrásokban lerakódott
kéngázok és ásványi anyagok színpompás
alakzatokat hoznak létre.

Vörös tengerpart

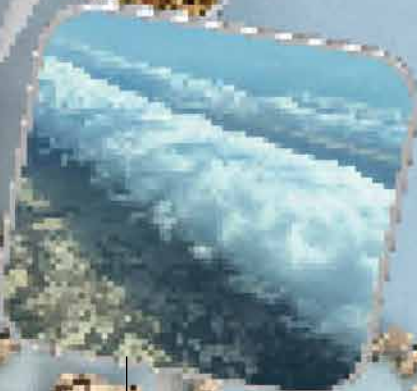
Pancsin, Kína
Egy ritka fűféle varázsolja
hihetetlenül élénk,
karmazsinvörös színűvé
a tengerpartot.

**Csokoládé-
dombok**

Bohol,
Fülöp-szigetek
A forró
évszakban
a szigeten
található több
száz kúp alakú
domb színe
csokoládébarnává
változik.

Görgőfelhők

Észak-Ausztrália
Ez a hatalmas, vattahengerre
emlékeztető, ritka felhőalakzat
akár 1000 km hosszú is lehet.

Csodás természet

A csilingelő szikláktól az élénkvörös színű fűvön
keresztül a folyóig, amelyben megfőnek a békák,
nagyon különös dolgok léteznek a Földön.
Néhány jelenség keletkezését még a tudósok sem
tudják megmagyarázni.

Hoodoo-sziklák

Banff, Kanada

Ezek a különleges kőoszlopok vélhetően a mondák világából kapták a nevüket.

Kannesteinen-szikla

Oppedal, Norvégia

A tenger hullámai gomba alakúvá formálták ezt a sziklát.

A Hullám

Arizona-Utah, USA

Ezeket a hullám formájú homokkő dűnéket a különböző kőzetrétegek teszik csússzá.

Óriások útja

Észak-Írország

Őskori vulkánkitörések hozták létre ezeket a látványos bazaltoszlopokat.

Torcal de Antequera

Andalúzia, Spanyolország

Ezek a lenyűgöző mészkőképződmények több mint 150 millió évesek.

Utah vörös sziklái

Survival Beach

Puerto Rico

Különleges sziklák teszik még rejtélyesebbé ezt az eldugott tengerpartot.

Szivárvány-hegy

Peru

Az Andokban fekvő, csíkos mintájú szent hegy csúcsára komoly kihívás feljutni.

A Szahara szeme

Quadane, Mauritánia

Ez a sivatagban kirajzolódó geológiai képződmény a világúrból látható a legjobban.

Árbor de Piedra (Kőfa)

Siloli-sivatag, Bolívia

A szél vájta több tízezer év alatt fa formájúra ezt a vulkáni kőzetet.

Valle de la Luna (Hold völgye)

San Juan-tartomány, Argentína

A kőgolyókkal és sivatagi homokkal borított Ischigualasto Tartományi Park igazi holdbéli tájra emlékeztet.

Utah vörös sziklái

A Utah állam déli részén fekvő vörös sziklák a világ leggyönyörűbb geológiai látványosságai közé tartoznak.

A Delicate Arch a legmagasabb (18 m) és legnépszerűbb kőhíd az Arches Nemzeti Parkban.

A Monument Valley meredek, lapos tetejű tanúhegyei akár 300 m magasak is lehetnek.

A Balanced Rock az Arches Nemzeti Parkban található, hoodoo néven is ismert sziklák kitűnő példája.

Mexican Hat, ez a San Juan folyó mellett fekvő város egy sombrero-ra hasonlító közeli szikláról kapta a nevét.

A Bryce Canyon Nemzeti Park látványos rózsaszín sziklái a fotósok kedvencei.

Az Ördög kertje Escalante város közelében fekszik, és rengeteg különleges szikla alkotja.

Kummakivi (Furcsa kő)*Finnország*

Ezt a követ a jégkorszakban csiszolta ilyenre egy visszahúzódó gleccser.

A Many Pupuner sziklái*Komiföld, Oroszország*

A kopár felszínből hét (40 méternél is magasabb) kőkolosszus mered az ég felé.

Csangcsiacsie Nemzeti Park*Kína*

A nemzeti park homokkő-képződményei gyönyörű színekben pompáznak.

Pravčická Brána*Cseh Köztársaság*

Ez Európa legnagyobb (25,5 m hosszú) természetes homokkő boltíve.

Krisna vándorköve*Mámallapuram, India*

Ez a 6 méter magas szikla úgy áll, mintha el akarna gurulni.

Fehér-sivatag*Faráfra-oázis,**Egyiptom*

Ennek a sivatagnak a sziklái hófehérek.

Al-Naslaa*Szaúd-Arábia*

A pontosan a közepén kettéhasadt hatalmas szikla a geológusokat is zavarba ejti.

Matobo-hegység*Zimbabwe*

Ezek a jellegzetes sziklák Zimbabwe egész területén előfordulnak.

Kunmingi kőerdő*Jünnan tartomány, Kína*

Több ezer évig formálta a természet, mire kialakult ez a 400 km² területű „mészki erdő”.

Halhatatlan híd*Taj-hegy, Kína*

A mély szakadék fölött három hatalmas szikla alkot természetes hidat.

A Királynő jege szikla*Tajvan*

Ez a tengervájt szikla állítólag I. Erzsébet angol királynőre hasonlít.

Az ördög üveggolyói*Ausztrália északi része*

Az ausztrál őslakosok által szentként tisztelt, gömb formájú gránitsziklák szétszórtan hevernek a tágas, mély völgy mentén.

Totemoszlop*Tasmania*

Ez a sziklaoszlop 65 méterrel magasodik a tengerszint fölé.

Moeraki-gömbsziklák*Otago, Új-Zéland*

A tengerparton heverő hatalmas, gömbölyű sziklák belseje, meglepő módon, üreges.

A természet szobrai

Nem csak a múzeumokban láthatunk nagyszerű műalkotásokat. A világ tele van gyönyörű, különös és lélegzetelállító sziklaszobrokkal, amelyeket szerszámok helyett a természeti erők (például a szél és a víz) hoztak létre az idők során.

Az elveszett tó

Oregon, USA

Ez a tó évente egyszer eltűnik, amikor egy régi lávajáraton keresztül elfolyik a vize.

Washington-hegy
New Hampshire, USA

A legtovább tartó villámlás

Côte d'Azur, Franciaország

2012. augusztus 30-án egy villám 7,74 másodpercig világított – a legtovább, amit feljegyeztek.

Tornádókitörés

USA

2011 áprilisában a legnagyobb és legvadabb erejű tornádósorozat pusztított az USA keleti részén. Csak április 27-én 199 tornádót számoltak meg.

Villámló Maracaibo

Venezuela

A Földön itt a leggyakoribb a villámlás: évente 297 napon fordul elő. Meglehetősen veszélyes itt élni.

Washington-hegy

Ezen a New Hampshire-i hegyen rendkívül zord az időjárás: nemcsak kegyetlen havazás és hideg, de erős szél is jellemzi. A hegycsúcson lévő épületet nehéz láncokkal rögzítették a talajhoz.

Penitentes (Bűnbánó hómezők)

Argentína–Chile

Ezek a hegyes jég- és hótüskék az Andok magaslatain találhatók. Magasságuk eléri az 5 métert.

Szokatlan időjárás

Hasonló időjárási körülmények között ugyanazok a különös jelenségek tapasztalhatók szerte a világon. Ezek lehetnek gyönyörű jégképződmények, szokatlan felhőalakzatok vagy – szerencsére elég ritkán – rendkívül erős viharok.

Jégkörök alakulnak ki a hideg, lassan mozgó vízfelületeken. Az akár 15 m átmérőjű korongok jeges tündérrózsaszelekre emlékeztetnek.

Az ikertornádók nagyon ritkák. Akkor fordulnak elő, amikor egy szupercellán belül két szélörvény egyszerre éri el a földfelszínt.

Az inverzió hatására (a levegő legalsó rétege hidegebb, mint a magasabban lévő légrétegek) a felhők a szokásosnál közelebb kerülnek a földfelszínhez.

A legcsapadékosabb vidék

Meuszínram, India

Meuszínram buja zöld vidékén rengeteg eső esik: évente 11 862 mm.

Színes hó

Sztavropol, Oroszország

Sztavropolban 2010-ben egy reggel lila hó hullott.

Egy ciklon által Afrikából ideszállított por került az Oroszország feletti hófelhőkbe.

A legmelegebb település

Dallol, Etiópia

Ezen a forró, szikes tájon nehéz megélni. Ha ez nem lenne elég, heves vulkáni tevékenység is jellemzi.

A legerősebb havazás

Ibuki-hegy, Japán

1927-ben 1182 cm, vagyis majdnem 12 m hó hullott a Japánban található Ibuki-hegyre.

Habzó tenger

Lorne, Ausztrália

Hatalmas (1,8 m magas) természetes habfürdő alakult ki itt a part mentén 2012-ben.

Vad időjárás

Soha többé nem lesz unalmas az időjárásról beszélgetni ezeknek a különleges időjárási és éghajlati jelenségeknek az ismeretében.

Van, amelyik csak furcsa és gyönyörű, de akad közöttük halálosan veszélyes is.

Holdszivárvány

Viktória-vízesés, Zambia–Zimbabwe
A Viktória-vízesés vízpermetén keresztül világító holdfény hatására ezüstös holdszivárvány válik láthatóvá.